

17. Djurvälferdsersättning för suggor

Försättsblad

Åtgärden möter följande behov i behovsanalysen

Direkta effekter

- Jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan
- Djurhälsa och djurvälferd

Indirekta effekter

- Goda konkurrensvillkor
- Konkurrenskraftigt jordbruk
- Klimatanpassning
- Anpassad produktion till klimatförändringarna och minskad relativ påverkan på klimatet

Största ändringarna jämfört med nuvarande utformning

- Den som ansöker om ersättning får inte ha djurförbud för det djurslag ersättningen avser.
- Villkoret att djurhållaren måste vara registrerad på en produktionsplats tas bort.

Särskilda överväganden

Inga särskilda överväganden har varit aktuella.

Administrativa kostnaderna och konsekvenserna för stödmottagare och myndigheter

Stödmottagarperspektiv

Ingen administrativ påverkan för jordbrukarna.

Myndighetsperspektiv

Åtgärdsförslaget omfattar mindre förändringar av stödet som inte påverkar administrationen för myndigheten nämnvärt. En viss IT-utveckling krävs.

Läsanvisning

Åtgärdsbeskrivningarna är skrivna i det mallformat som EU-kommissionen har tagit fram. Mallen har inte uppdaterats sedan den presenterades hösten 2018.

Det finns vissa skillnader mellan vilka indikatorer som ska användas om man jämför förslag från EU-kommissionen med det från rådet. Vi har valt att använda oss av rådets förslag.

För att kunna presentera beräkningsmodeller för enhetsbelopp och mål har antaganden gjorts. Vi vill särskilt poängtera att eventuella ersättningsnivåer eller budgetar som används i beräkningarna endast är antaganden och inte ska ses som förslag.

Kalkyler liksom beräkningar av förenklade kostnadsalternativ som presenteras i åtgärdsbeskrivningarna är endast preliminära.

Vissa delar av texterna kommer senare att flyttas till förordningen eller föreskriften eftersom de är för detaljerade för den strategiska planen.

Åtgärdsbeskrivning för djurvälferdsersättning för suggor

Fond	Ejflu
Interventionstyp	Miljöåtgärdanden, klimatåtgärdanden och andra förvaltningsåtgärdanden
Territoriellt tillämpningsområde	Nationellt
Relaterade särskilda mål och där relevant sektoriella mål	3 Stärka jordbrukarna i livsmedelskedjan 9 Livsmedelskvalitet och djurvälferd
Resultatindikatorer	R.38 Förbättra djurskyddet: Andel djurenheter som berörs av insatser som får stöd för att förbättra djurs välbefinnande
Outputindikatorer för prestationsavslut	O.16 Antal djurenheter som omfattas av stöd för åtgärder för djurskydd, hälsa eller ökad biosäkerhet
Berättigade stödmottagare	Djurägare som har suggor och betäckta gyltor för smågrisproduktion

Beskrivning och syfte

Syftet med åtgärden är att förbättra djurvälferden hos djur som primärt hålls för livsmedelsproduktion. För suggor handlar de djurvälferdshöjande åtgärderna om att säkerställa att djuren uppnår sitt näringsmässiga behov i relation till produktionscykeln med hjälp av produktionsplanering, utfodringsrutiner, analys av foder och strömmaterial, hullbedömning samt produktionsuppföljning.

Produktionsplanering

I grisproduktion flyttas djur mellan stallavdelningar beroende på produktionsfas. Detta är stressande för djuren och bör ske sällan och skonsamt. En plan för vilka utrymmen som finns och när avdelningar ska nyttjas samt hur djuren ska flyttas mellan dem är således viktig. Planen behöver kontinuerligt följas upp och anpassas.

Eftersom förutsättningar skiljer sig åt mellan besättningar behövs detaljerade skötselrutiner för verksamheten, som är anpassade till den egna besättningen. Detta blir allt viktigare för djurens välbefinnande när besättningsstorleken ökar och därmed antalet personer som är delaktiga i skötseln och omvårdnaden av djuren. Introduktion av nya suggor i gruppen leder till aggression och slagsmål innan den nya sociala hierarkin mellan djuren har etablerats. Detta ökar stressen och minskar djurens välbefinnande. Därför är det viktigt att gruppera suggor efter storlek så att stora suggor inte skadar mindre suggor. För att undvika stress hos djuren ska rutinerna säkerställa att djurgrupperna hålls så intakta som möjligt. Arbetsrutinerna ska säkerställa att insättning av ny djurgrupp inte sker innan en stallavdelning har stått tom en viss tid efter rengöring ("tomtid"). Att ha en "tomtid" ger god upptorkning av stallets ytor för att erbjuda en god miljö för de nya djuren.

Utfodringsrutiner

Dagligen bör kontroller genomföras av huruvida suggorna ätit det foder de tilldelats enligt norm beroende på hull, ålder och antal diande grisar. Fodergivan kan sedan regleras i enlighet med resultatet. Optimal utfodring är en grundförutsättning för att hålla suggor i ett jämnt och

gott hull och undvika stress relaterat till viktninskning. Magra suggor löper större risk att drabbas av bogsår vilket gör att djuren lider.

Förutsättningarna för optimal utfodring förändras dock över tid i samband med att exempelvis djurmateriell, inhysningsformer och besättningsstorlek förändras. I synnerhet kring grisning är daglig kontroll av suggans allmäntillstånd och aptit viktigt. Det är också viktigt att följa suggornas aptit, foderkonsumtion och hullutveckling under sinperioden.

En systematisk uppföljning av suggans foderkonsumtion och aptit samt suggans hull är därför av betydelse för att säkerställa alla enskilda suggors välfärd och stressnivå. Detta kräver dagliga observationer och vid behov justering av den mängd foder som suggan får. Daglig kontroll gör att skötaren får en god bild av suggans välbefinnande över tid.

Analys av foder och strömateriell

Att känna till fodrets kvalitet vad gäller näringsinnehåll, struktur och hygien bidrar till att suggorna hålls i rätt hull under grisningscykeln och därmed en god välfärd. Tillgång till strömateriell av god kvalitet är av stor betydelse för suggornas välfärd och upplevda stressnivå. Tillgång på halm har även visat sig kunna minska mängden av beteenden som är kopplade till tristess, till exempel tomgångshandlingar och mixtrande med inredningen. Det är även viktigt i samband med grisning för att suggan ska kunna utöva sitt naturliga bobyggnadsbeteende. Den hygieniska kvaliteten på strömaterialet är av stor betydelse för djurens välfärd.

Hullbedömning

Trots väl fungerande åtgärder på besättningsnivå finns en möjlighet att förbättra enskilda djurs välfärd genom direkta insatser med direkt fokus på det enskilda djuret. Regelbunden kontroll av suggans hull vid ett antal strategiskt valda tillfällen under grisningscykeln är ett effektivt sätt att utvärdera hur väl suggans näringsbehov blivit tillgodosett och för att säkerställa att stress relaterat till viktninskning undviks. Rätt hull under digivningen och dräktigheten är av stor betydelse för suggans välmående och hållbarhet samt hur väl hon kan ta hand om sina smågrisar. Suggans hull ska bedömas på individnivå enligt en 4-gradig skala fyra gånger i varje grisningscykel. Det ska framgå av produktionsplanen när bedömningarna görs.

Produktionsuppföljning

God djurvälfärd kräver noggrann produktionsuppföljning. Uppföljning möjliggör att korrigerande åtgärder kan sättas in. För att tidigt uppmärksamma begynnande stressrelaterade problem och klövskador bör tillsynen av suggorna öka, vilket innebär att mer arbetstid går åt i stallarna. Det är viktigt att personal avsätter tid för att studera suggornas beteenden och är observanta på begynnande stressbeteenden hos suggorna. Detta gör att problem tidigt kan avhjälpas, vilket medför en högre djurvälfärd.

Stödberättigande djur

Suggor och betäckta gyttor. Samtliga djur i besättningen ska hållas och skötas i enlighet med alla villkoren för åtgärden.

Åtagandets omfattning

Åtaganden är 1-åriga.

Bidrag till de särskilda målen

Förbättra jordbrukarnas position i värdekedjan

Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbara livsmedel, matsvinn samt djurskydd

Konsumenter har ett växande intresse för låg antibiotikaförbrukning och god djurvälstånd. Ersättningen syftar till att bidra till en god djurvälstånd, som svarar upp mot samhällets förväntningar. De insatser som ersättningen omfattar bidrar till friskare djur och således en lägre antibiotikaförbrukning och högre djurvälstånd för det enskilda djuret.

Stöd får lämnas för

- Utgifter för eget arbete
- Analyser av foder, vatten och strömmaterial

Identifiering av relevant baseline, tex GAEC och SMR och förklaring till hur åtagandet går utöver de obligatoriska kraven

Inom den här ersättningen är baseline att jordbrukaren uppfyller grundvillkoren och annan tillämplig nationell lagstiftning inom området. I detta ingår att vidta åtgärder om hullbedömningen visar att djuren är för under- eller överviktiga. Ersättning ges heller inte för kravet på fem dagars tomtid i stallarna mellan varje djuromgång. Alla villkor inom ersättningen innebär strängare normer än vad som gäller enligt lag eller gängse praxis för produktionsmetoder inom området ”vatten, foder och omvårdnad i enlighet med djurens naturliga behov” (artikel xx i förordning xx).

Tillämplig nationell lagstiftning framgår av bilaga xx.

Ersättningen har en koppling till SMR 12 och 13, se kapitel om grundvillkor xxx.

Villkor för stödberättigande

- Den som söker ersättning ska vara jordbrukare
- Den som söker ska inte ha djurförbud för det djurslag ersättningen avser

Skötselvillkor

- Hålla minst en sugga eller betäckt gylta i planerad produktion under året som ansökan gäller
- Upprätta en produktionsplan som minst innehåller ett djurflödesschema, en stallplan samt skötselrutiner
- Låta genomföra minst tre analyser på antingen, foder, vatten eller strömmaterial under det år som ansökan gäller
- Göra fyra hullbedömningar av suggorna i varje grisningscykel
- Göra daglig foderuppföljning

- Göra en produktionsuppföljning fyra gånger under ansökningsåret

Stödform och stödnivå

Ersättning ges i form av enhetskostnad

Ersättningsnivå

xxxx kr/DE

Metod för beräkning av belopp eller stödnivå

Maximal ersättningsnivå enligt kalkyl

2386 kr per djurenhet

Ersättningen för extra djuromsorg för suggor är beräknad på de kostnader som uppstår för att genomföra villkoren som ingår i åtagandet. Kostnaderna består av den extra arbetstid som krävs för att genomföra villkoren och kostnader för analyser utförda av ett ackrediterat laboratorium.

Kort beskrivning om varför stödnivå och kalkyl är lämpliga för att nå målen, även i relation till baseline

Detta avsnitt kompletteras i ett senare skede när ersättningsnivån är fastställd.

Planerat enhetsbelopp och indikativ budget för interventionen inklusive mål för output- och resultatindikatorer

Siffrorna i tabellen bygger på exempel och antaganden. Siffrorna är inte förslag!

		2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Planerat enhetligt enhetsbelopp	Svin (DE)	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Indikativ budget		112 000 000	112 000 000	112 000 000	112 000 000	112 000 000	
Planerad output (interventionens delmängd av indikatorn)							
O.16 Antal djurenheter som omfattas av stöd för åtgärder för djurskydd, hälsa eller ökad biosäkerhet	Svin (DE)	56 000	56 000	56 000	56 000	56 000	
	Totalt						
Planerat resultat (interventionens delmängd av indikatorn)							
R.38 Förbättra djurskyddet: Andel djurenheter som berörs av insatser som får stöd för att förbättra djurs välbefinnande	Interventionens bidrag till täljaren i djurenheter	56 000	56 000	56 000	56 000	56 000	

Motivering till enhetsbelopp

Detta avsnitt kompletteras i ett senare skede när ersättningsnivån är fastställd.

Enhetsbeloppet i tabellen ovan är ett exempel som bygger på ersättningsnivån i nuvarande landsbygdsprogram 2014-2020.

Kommentarer till djurvälståndssättningar för suggor

Se gemensam text för djurvälståndssättningarna under ”15 Djurvälståndssättning för får”.